Kongresa numero

5.ª JARO — N.º 7-8 ✠ NOVEMBRO-DECEMBRO 1913

Brazila Esperantisto

OFICIALA ORGANO DE
BRAZILA LIGO ESPERANTISTA
Elirante ĉiumonate — Apparecendo mensalmente
REDAKCIO—Praça 15 de Novembro
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

ENHAVO

Rio de Janeiro - Brazilio

B. L. E.

UNUIGO KREAS FORTON

Regulamento

Art. 1º — Fica fundada uma associação sob o nome "Brazila Ligo Esperantista" (B. L. E.), cujos fins são:

Paragrapho 1º — Dirigir a propaganda geral do Esperanto no Brasil.

Paragrapho 2º — Organizar um regulamento para os exames de Esperanto e dar os respectivos diplomas.

Paragrapho 3º — Auxiliar e colligar os grupos esperantistas.

Paragrapho 4º — Representar a opinião dos esperantistas brasileiros que lhe forem filiados.

Art. 2º — A séde da sociedade será na cidade do Rio de Janeiro.

Art. 3º — A "Brazila Ligo Esperantista" consiste de:

grupos filiados;
socios fundadores;
socios isolados;
socios bemfeitores;
socios honorarios.

Paragrapho 1º — São grupos filiados todos os que, acceitando este regulamento, pagam uma quota annual de, pelo menos, 15$000, correspondente a seis socios, á razão de 2$500 cada um.

Paragrapho 2º — São socios fundadores os que se achavam quites em 13 de Dezembro de 1913.

Paragrapho 3º — São socios isolados todos os que pagam uma contribuição annual de 5$000.

Paragrapho 4º — E' socio bemfeitor toda a pessoa que fizer á B. L. E. uma doação de, pelo menos, 200$000.

Paragrapho 5º — E' socio honorario toda a pessoa que prestar grandes serviços á B. L. E. Este titulo será dado por um Congresso Brasileiro de Esperanto.

Art. 4º — A "Brazila Ligo Esperantista" não intervém nas questões que dizem respeito á vida interna dos grupos filiados, que podem livremente agir, segundo os seus estatutos.

Art. 5º — Os socios têm direito:

Paragrapho 1º — Receber gratuitamente o "Brazila Esperantisto", orgão official da B. L. E.

Paragrapho 2º — Tomar parte, pessoalmente ou por meio de procuração, nas assembléas geraes.

Paragrapho 3º — Gosar de abatimento nos livros ou outras publicações feitas pela B. L. E.

Paragrapho 4º — Os grupos filiados podem, gratuitamente, publicar, no orgão official, informações sobre o movimento esperantista local.

Art. 6º — Os grupos, cuja séde não fôr no Rio de Janeiro, podem nomear um delegado, ou delegados, com um total de votos egual ao numero de socios quites.

Art. 7º — A "B. L. E." será dirigida por uma directoria composta de um presidente, um vice-presidente, dois secretarios e um thesoureiro.

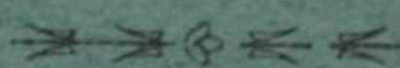
Paragrapho 1º — A directoria será eleita durante os Congressos Brasileiros de Esperanto, ou em assembléa geral se houver um intervallo superior a dois annos entre dois congressos.

Paragrapho 2º — O presidente póde escolher auxiliares ou substitutos, conforme a necessidade.

Art. 8º — A directoria é responsavel pelos seus actos perante os congressos, aos quaes apresentará o seu relatorio.

As pessoas que desejarem adherir á Liga devem dirigir-se ao Sr. E. Felix Tribouillet, thesoureiro. — Praça 15 de Novembro. O remettente receberá o cartão de socio da Liga.

Quanto á adhesão dos grupos e demais informações, dirigir-se ao Sr. J. B. Mello e Souza, 1º secretario.

PARIS 1914

Vi devas legi en la arte ilustrita
KONGRESA GAZETO
la cirkulerojn de la Organiza Komitato;
la informojn de la Komisionoj;
la praktikajn konsilojn de M. Z. A.;
la artikolojn de famaj Esperantistoj;
la nomaron de la Kongresanoj;
la respondon al ĉiuj viaj demandoj.
SED....
por legi tion, necese estas ricevi la Gazeton.
Ricevos ĝin *nur* la jam
aliĝintaj Kongresanoj.
VI ALIĜU!
Se vi aliĝos ekzemple en Marto, la unua
La unua numero aperos en Januaro 1914.
de vi ricevota numero estos la aprila: : : :

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

5-a Jaro | Novembro - Decembro—1913 | Numero 7—8

JARABONO En Brazilio 3$000 Eksterlande 5 fr. (2 Sm.)	Elirante ĝiumonate—Apparecendo mensalmente REDAKCIO — PRAÇA QUINZE DE NOVEMBRO RIO DE JANEIRO — BRAZILIO	Specimeno 0, fr. 50 (0. Sm. 20 Num. avulso 300 réis Helpabono 10$000

5.ª Brazila Kongreso de Esperanto

Sub la alta protektado de Sroj. Droj. Lauro Müller, ministro de Fremdaj Aferoj, Pedro de Toledo ex-ministro de Agrikulturo; Generalo Siqueira de Menezes, prezidanto de Ŝtato Sergipe; Dro. Antonio Carlos, deputato; Dro. Tavares de Lyra, senatano kaj Generalo Bento Ribeiro, urbestro de Rio de Janeiro.

RIO DE JANEIRO—DE LA 11ª ĜIS LA 15ª DE DECEMBRO

La brazilaj esperantistoj kunvenis, je la kvina fojo, en tiu ĉi ĉefurbo, de l'11ª ĝis la 15ª de decembro.

Kvankam malfacile estas fari komparojn, oni povas certigi ke tiu kongreso estas, ne nur pro la sukceso de l'festoj, sed ankaŭ pro la oficiala protektado kaj pro la altvalora helpo de l'gazetaro de Rio, la plej grava kaj la plej efika el ĉiuj ĝis nun okazintaj.

La 11ªn de decembro efektiviĝis, ĉe l'salono de Societo de Geografio, la prepara kunsido, prezidita de d-ro José Boiteux helpata de s-roj Mello e Souza kaj Machado Tosta, sekretarioj de l'organiza komitato.

Laŭ propono de d-ro Couto Fernandes oni aklamis la kongresan estraron jene: prezidanto — Pastro Mathias Freire, oficiala reprezentanto de Ŝtato Parahyba; 1ª vicprezidanto — d-ro Nuno Baena; 2ª vicprezidanto — d-ro Venancio da Silva; 3ª vicprezidanto — Fraŭlino Cecilia Curvello; 1ª sekretario — H. Motta Mendes; 2ª sekretario — Carlos Vellozo; 3ª sekretario — Toledo de Loyola; 4ª sekretario — S-ino Rachel Bessa Filha.

Malferma kunsido. — La 11ªn nokte, la vasta kaj belega salono de Asocio de l'Komercoficistoj pleniĝis je gekongresanoj kaj invititoj, inter kiuj troviĝis multaj distingindaj familioj. Je la 8ª s-ro Pastro Mathias Freire malfermis la kvinan Brazilan Kongreson de Esperanto. Tiam milita muzikistaro, el la Fortikaĵo «Santa Cruz» ekludis la himnon Espero, kiun ĉiuj aŭdis stare.

Poste petis la parolon kaj diris salutajn vortojn al la kongreso la jenaj reprezentantoj: d-ro A. Couto Fernandes, prezidanto de Brazila Ligo; fraŭlino Aracy Pinto, de l'Norda Matena Stelo, (Pará); s-ro Edgard Baena, de l'G. E. Doktoro Baena, (Pará); s-ro Ruy Guimarães, de E. K. de Aracajú; d-ro Venancio Silva, de l'Brazila Klubo Esperanto, (Rio de Janeiro); s-ro Alexandre Medina, de l'Uberaba Stelo; d-ro José Boiteux, de l'E. K. de Florianopolis; s-ro Toledo de Loyola, de l'E. K. de Guaxupé; fraŭlino Avany Baggy de Araujo, de Virina Klubo (Rio de Janeiro); fraŭlino Avany Couto, de l'Samideaninaro, (Aracaju); s-ro Motta Mendes, de "Suda Stelaro", (Campinas); s-ro Osmany Silva de Ŝaka G. Esperantista kaj "Atheneu Juvenil", (Madureira); d-ro Everardo Backheuser, kiel reprezentanto de Ŝtato Rio de Janeiro, kaj s-ro Mello e Souza, reprezentanto de l'gazeto «O Imparcial», kiu aliĝis al la Kongreso. D-ro Leoncio Corrêa, klera literaturisto, direktoro de l'Nacia Presoficejo kaj de «Diario Official» tiam faris sian paroladon, belan paroladon en kiu li klarigis la gravecon de l'internacia lingvo, ĝiajn progresojn, ĝian estontecon.

Post liaj lastaj vortoj audiĝis longa aplaŭdado.

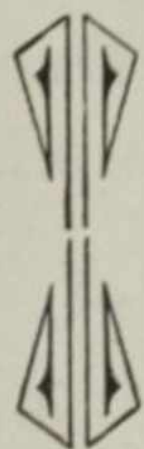
Ĉeestis la solenan kunsidon la repre-

zentantoj de s-roj ministro de Fremdaj Aferoj, de l'Publikaj Laboroj, de Agrikulturo, de l'Internaj Aferoj, s-ro Kardinalo Ĉefepiskopo, de l'Komandanto de Polica Korpuso, de l'policestro kaj ĝenerala sekretario de l'registaro de Ŝtato Rio de Janeiro.

Ankaŭ ĉeestis la jenaj *oficialaj delegitoj* de ŝtatoj: senatano Tavares de Lyra (Rio Grande do Norte), d-ro Couto Fernandes (Maranhão), profesoro Candido Jucá (Ceará), pastro Mathias Freire (Parahyba), deputato J. Brito (Alagôas) kolonelo d-ro Moreira Guimarães, federala deputato (Sergipe); d-ro E. Backheuser (Rio de Janeiro), deputato d-ro Antonio Carlos (Minas Ge-

Prezidanto
D-ro. Moreira Guimarães

Vicprezidanto
D-ro. José A. Boiteux

1a Sekretario
J. B. Mello e Souza

Kasisto
E. Felix Tribouillet

2a Sekretario
J. Machado Tosta

ORGANIZA KOMITATO

raes), deputato d-ro Carvalho Chaves (Paraná), deputato d-ro Fleury Curado (Goyaz).

La 12an, je l'3a vespere, okazis la unua labora kunsido. Aliloke ni detale raportas pri la proponoj tiam diskutataj kaj aprobitaj.

Je la 8a nokte, en salono de l'Nacia Biblioteko, d-ro Nuno Baena faris en Esperanto interesan paroladon, kun lumbildoj, pri la Universalaj Kongresoj. La ĉeestantaro, kiu estis multnombra, varme aplaŭdis la paroladinton.

—La 13an, vespere, estis la dua labora kunsido.

Nokte efektiviĝis la

Festo en Parko «Fluminense» — Ĝi estis ĉarma kinematografa kunsido. La teatro de Parko Fluminense, direktata de s-ro Alberto Marçal, estas amuzejo treege ŝatata de l'familioj.

La festo, kiun s-ro Marçal afable dediĉis al la gekongresanoj trafis bonegan sukceson. Krom belaj filmoj, oni vidis ankaŭ filmportreton de nia kara Majstro, d-ro Zamenhof, salutita de bruiga aklamado.

Dum la festo milita muzikistaro de «Brigada Policial» ludis en la ĝardeno de l' Parko.

Ekskurso al «Pão de Assucar» — La plej ĉarma kongresa festo estis, sendube, la granda ekskurso al la pinto de l' fama montego «Pão de Assucar» (Sukerpano) kiu staras ĝuste apud la enirejo de l'haveno «Guanabara» (aŭ golfeto Rio de Janeiro).

Laŭ oni scias, tiun ekskurson oni ŝuldas al la troa ĝentileco de s-ro d-ro Augusto Ramos, kaj Kolonelo Fridolino Cardozo direktoroj de l'Kompanio Aervojo «Pão de Assucar».

La 14an, je l'deka matene, cent sesdek geesperantistoj, inter kiuj multe da sinjorinoj, fraŭlinoj kaj infanoj, forveturis en specialaj tramoj ĝis «Praia da Saudade». Muzikistaro de «Corpo de Bombeiros» iris kune kaj aŭdigis belajn marŝojn dum la promenado.

Pastro Mathias Freire, prezidanto de l'Kongreso

En Botafogo, aliĝis al la vojaĝantaro la estraraninoj de «Virina Klubo», kiuj kunportis la ĉarman standardon de tiu klubo.

Alveninte al «Praia da Saŭdade», oni komencis la suprenirado,n, en la blankverdaj veturiloj de l'kompanio, veturiloj kiuj per dikaj fadenegoj estas suprenportitaj al la monto «Urca», kaj poste de tie ĝis la pinto de «Sukerpano».

Neeble estas priskribi la sensacion, kuin oni eksentas dum tiu mirinda aerovojaĝo, nek la belegajn panoramojn, kiujn oni vidas.

Ĉe l'pinto de «Sukerpano» oni ekorganizis festeton. Ĉarmaj infanoj, kaj geknaboj gelernantoj de l'Lernejo N. S. da Conceição, kaj aliaj diris poezietojn kaj monologojn, direktitaj de l'profesorino S-ino Adèle de Souza. Partoprenis en tiu «literatura kunveno» la knabinetoj Wanda kaj Avany Soler do Couto, Hilda Teichholz, Odette Côrtes kaj Regina Nascentes; kaj, la knabetoj David kaj Mauricio Teichholz, Hygino kaj Arlindo Esteves, Alvares kaj Jorge Nascentes. Ankaŭ deklamis poeziojn fraŭlinoj Julieta Mello e Souza kaj Regina Negreiros de Barros, kaj s-ro Motta Mendes.

Oni multe dancis kaj interparoladis. Je l' 4ª vespere komenciĝis la malsuprenirado. Tiam, sur la monto Urka, en pentrinda loko, oni trinkis la teon, kiun «Brazila Klubo» oferis al la ekskursantoj.

La plej sincera gajeco regadis dum tiu neforgesebla ekskurso.

— Je l'7ª nokte okazis en restoracio «Rotisserie Sportman» la «Kongresa Vespermanĝo». Ĝi estis ankaŭ ĉarma kunveno, kiel ĉiuj. S-ro Honorio Leal legis la raporton de la lasta vespermanĝo. Oni aŭdis nur du toastojn: de d-ro Backheuser, salutante Pastron Mathias Freire, kaj de tiu ĉi, dankante, kaj salutante d-ron Zamenhof.

— Lundon, la 15ªn, efektiviĝis en salono de Societo de Geografio la lasta labora kunsido.

Solena ferma kunsido. — Nokte okazis ĉe l'salonego de Asocio de Komercoficistoj la lasta festo, solena ferma kunsido.

La salono, unu el la plej vastaj kiun ĉi tie ekzistas, restis *tute plenega* kaj multe da personoj estis devigataj stare ĉeesti la feston.

En la ĉeestantaro oni vidis multe da familioj kaj kleraj sinjoroj, aŭtoritatoj, profesoroj, ĵurnalistoj, literaturistoj ktp. Komenciĝis la festo per la propaganda komedieto «Cartões Postaes», (poŝtkartoj) de d-ro J. Keating. Partoprenis en la reprezentado s-ro Eustorgio Wanderley, tre konata samideano, poeto kaj muzikisto, kaj la ĉarmaj fraŭlinetoj Ignez Borba, Luiza Dutra da Fonseca, Palmyra Pamplona, Elisa Cossenza, Salvadora Faria, Lobelia Rocha, kaj Maria Rocha, lernantinoj de «Instituto Beltrão».

Sekviĝis la koncerto, majstre organizita de nia sindonema samideano Querino de Oliveira, kun la altvalora helpo de f-inoj Nize Baptista, Beatrice ten Brink Sherrard, Rachel Simas, Elisa Simas, Corina Bilac Assumpção, S-ino Angelina Tavolari, kaj s-ro Levy Costa.

F-ino Beatrice ten Brink Sherrard

Ĉiuj ricevis entuziasmajn aplaŭdadojn pro la lerteco per kiu ili kantis aŭ ludis.

Dum la festo, la ĉarmaj lernantinoj de «Instituto Beltrão» Lobelia Rocha, Idalia Soares, Luiza Fonseca, Maria Luiza Oliveira, Ophelia Silva, Lygia Mendonça, Maria José Borba, Laïs F. Mendonça e Anita Januzzi kantis la belan «Internacion Marŝon» de S-ro Wanderley, kiu ankoraŭ unu fojon trafis notindan sukceson.

La gracia knabineto sesjara Hilda Teichholz, la gefratoj Regina, Alvares kaj Jorge Nascimento kaj s-ro E. Wanderley kantis kaj diris monologojn kaj ricevis longajn aplaŭdadojn de l'ĉeestantaro. Ankaŭ deklamis poeziojn fraŭlinoj Julieta Mello e Souza kaj Avany Soler do Couto.

Salutis la kongreson en la nomo de Brazila Esperantista Klubo, S-ro Giovani Leone kaj de la fremdaj esperantistoj la rusa samideano s-ro José Michulowich.

D-ro Backheuser, delegito de Ŝtato Rio kaj honora prezidanto de B. Ligo petis la parolon. kaj petinte permeson por paroli portugale, li detale elmontris la progresadon de nia kara afero en Brazilio kaj fremdlande. Plej sinceran entuziasmon kaŭzis lia bela parolado, kiu finiĝis per varma kaj impresiga saluto al d-ro Zamenhof.

Post liaj lastaj vortoj, la muzikistaro ludis la himnon Espero, kiun ĉiuj aŭdis stare, kaj Pastro Mathias Freire deklaris fermita la Kongreso.

DIVERSAĴOJ

La Ekspozicio. — Kiel oni faris okaze de l'antaŭaj kongresoj, B. Ligo aranĝis ekspozicion de esperantaĵoj, kiu estis videbla ĉe la enirejo de «Asocio de Komercoficistoj», en Aleo Rio Branco.

Multaj personoj vizitis la ekspozicion kaj interesiĝis je la montritaj revuoj, libroj, gravuraĵoj, poŝtkartoj, k. t. p.

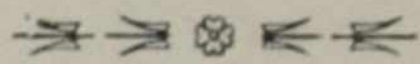
La premiita gravuristo s-ro Adalberto Mattos oferis al la organiza komitato de l'Kongreso esprimantan gravuraĵon reprezentantan: — la genio de l'progreso tenante la standardon de l'paco transaltas la maron kaj propagandas Esperanton. Ĝi servis kiel modelon por memoriga; poŝtkartoj kaj markoj.

La delegitoj de l'Kongreso. — Por ke la propagandaj sciigoj kaj la informoj pri l'Kongreso estu diskonigataj tra la tuta lando, la organiza komitato elektis delegitojn en la ŝtataj ĉefurboj kaj plej gravaj urboj kaj telegrafe ĝi dissendadis al ili ĉiujn informojn, por la publikigo en lokaj ĵurnaloj.

D-ro Barbosa Gonçalves, ministro de l'Publikaj Laboroj, permesis ke por tiu interkorespondado, la komitatoj kaj la delegitoj senpage uzu la nacian telegrafon.

La delegitoj de l'kongreso estis la jenaj: s-roj Dyonisio de Souza, (Amazonas), Dorival de Sant'Anna Lopes, (Belém), Benjamin Mello, (Maranhão), Moacyr Caminha, (Fortaleza), d-ro Alcibiades Silva, (Parahyba do Norte), ; Manoel Feodrippe de Souza, (Recife) ; d-ro Methodio Maranhão, (Goyanna) ; Paulino Santiago, (Maceió) ; d-ro Alcibiades Paes, (Aracajú) ; Affonso Costa, (Bahia) ; Anisio Melhor, (Nazareth) ; Carlos de Souza Cunha, (Alagoinhas) ; Arthur Lourenço Araujo Primo, (Victoria) ; d-ro João Keating, (Campinas) ; Zozimo Lima, (Santos) ; Nero Senna, (Guaratinguetá) ; J. B. Figueiredo, (Jundiahy) ; Costa Pinto, (Superaguy) ; Irineu Livramento, (Florianopolis) ; Carlos Muller, (Joinville) ; d-ro Reinaldo Geyer, (P. Alegre) ; José Pedro Franz, (Pelotas) ; Reinaldo Kieling Germany, (Cruz Alta) ; Caetano Coutinho, (Araxá) ; d-ro Antonio Perillo, (Goyaz) ; Lindolpho Cuyabano, (Corumbá) ; Eziquiel Ribeiro de Siqueira, (Cuyabá).

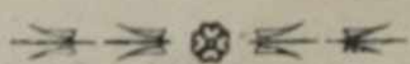
J. B. M. S.

6.ª Brazila Kongreso de Esperanto

Laŭ la decido de la Kvina Brazila Kongreso de Esperanto, la *Sesa* okazos en Aracaju', ĉefurbo de Sergipe. La dato de la kongreso ankoraŭ ne estas fiksita de Brazila Ligo Esperantista, kiu tamen jam elektis la organizan Komitaton konsistantan el: D-ro Alcebiades Corrêa Paes — prezidanto; S-ro Hemeterio Gouveia — vicprezidanto; F-ino Norma Reis — 1ª sekretario; S-ro Sebastião Alburquerque — 2ª sekretario kaj S-ro Pedro Machado — kasisto.

Tiu ĉi komitato iris al S-ro Generalo Siqueira de Menezes, prezidanto de Ŝtato Sergipe, por peti lian helpon por la *Sesa* kaj li certigis al ĝi, ke li faros ĉion, kion li povos, por ke la kongreso bone sukcesu. Antaŭen!

Esperantisto, kiu ne laboras por la disvastigo de sia lingvo, similas al persono, kiu posedas bonegan telefonaparaton, sed kiu sola, en sia urbo, havas tian aparaton kaj ne klopodas, por ke aliaj ankaŭ havigu al si telefonilon.

KARLO BOURLET

(El lia lasta artikolo en la 84-a numero de La Revuo).

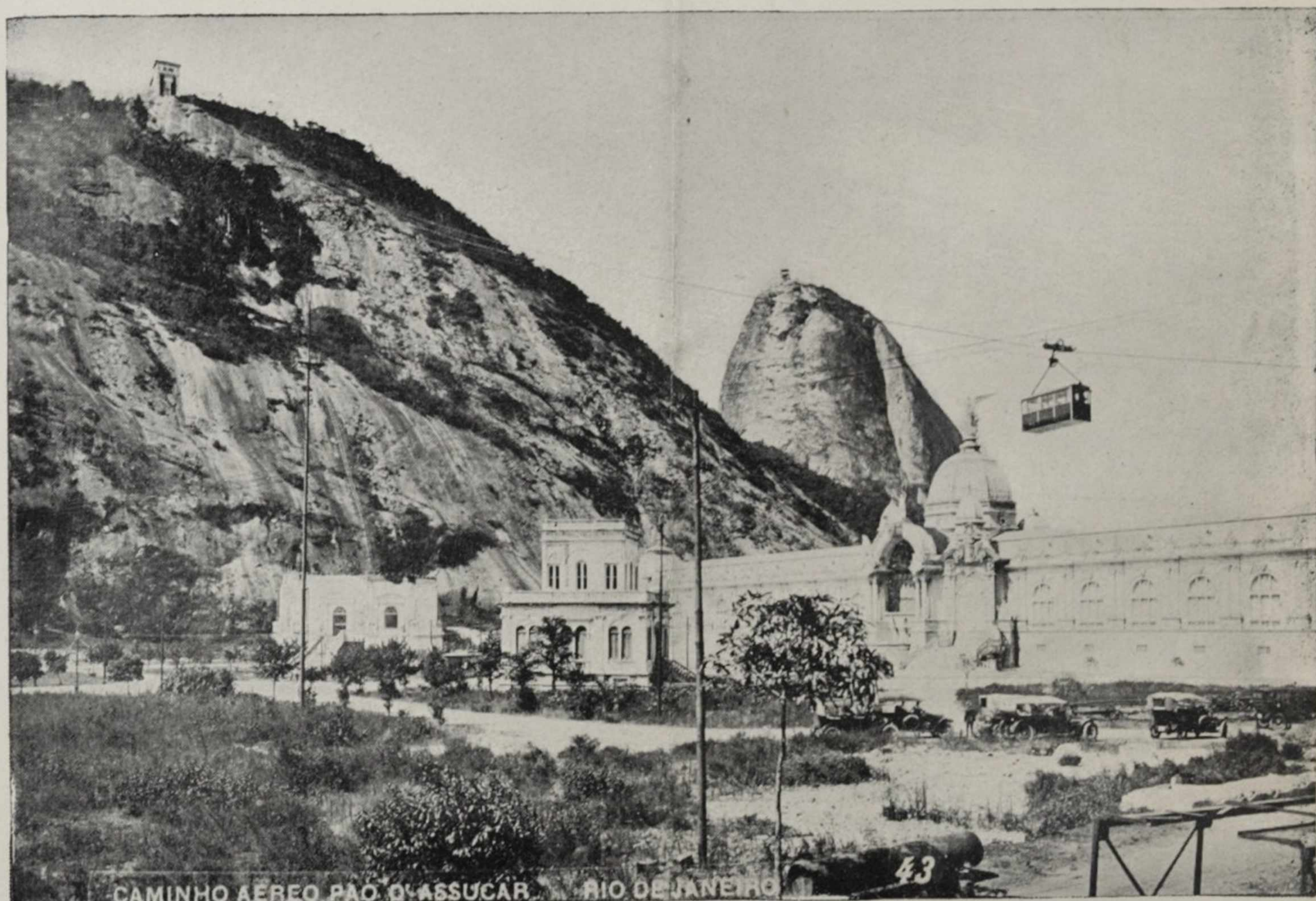
Solena malferma kunsido: D-ro Leoncio Correia, la estraro de l'Kongreso kaj la oficialaj reprezentantoj.

Solena malferma kunsido: parto de la ĉeestantaro.

Parolado de D-ro Nuno Baena en la Nacia Biblioteko.

La tramo de l'Aera Vojo en kiu vojaĝis la gekongresanoj al la pintoj de l'montoj «Urca» kaj «Pão de Assucar».

Ekskurso al «Pão de Assucar»: grupo de gekongresanoj sur la pinto de l'monto.

Ekskurso al «Pão de Assucar»: la gracia sesjara knabineto Hilda Teichholtz deklamas monologon.

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

J. B. Mello Souza, 1ª sek ; inĝº A. Couto Fernandes, prez ; d-ro. E. Backheuser, hon. prez; d-ro. J. Keating, vicprez; inĝº H. Motta Mendes, 2ª sekr. kaj E.Tribouillet, kasisto.

La Genio de l'Progreso, tenante la standardon de l'Paco, transsaltas la marojn kaj propagandas ESPERANTON

5.º Congresso Brazileiro de Esperanto

Sob o alto patrocinio dos srs. drs. Lauro Müller, ministro do exterior; Pedro de Toledo, ex-ministro da Agricultura; general Siqueira de Menezes, presidente do Estado de Sergipe; dr. Antonio Carlos, deputado; dr. Tavares de Lyra, senador e general Bento Ribeiro, prefeito do Rio de Janeiro.

RIO DE JANEIRO—DE 11 a 15 DE DEZEMBRO

No dia 11 de Dezembro ultimo, ás 3 1/2 horas da tarde, no salão de honra da Sociedade de Geographia do Rio de Janeiro, realisou-se a sessão preparatoria do 5º Congresso Brazileiro de Esperanto, sob a presidencia do Sr. Dr. José A. Boiteux, servindo de secretarios os Srs. Dr. J. B. Mello Souza e J. Machado Tosta.

Foi aclamada a mesa do Congresso, a qual ficou assim constituida: Presidente—Padre Mathias Freire, representante official do Estado da Parahyba; 1º vice-presidente—Dr. Nuno Baena; 2º vice-presidente—Dr. Venancio da Silva; 3º vice-presidente—Mlle. Cecilia Curvello; 1º secretario — engenheiro H. Motta Mendes; 2º secretario—Carlos Vellozo; 3º secretario—Toledo de Loyola e 4º secretaria—D. Rachel Bessa Filha.

Teve lugar no mesmo dia, ás 8 horas da noite, no luxuoso salão da Associação dos Empregados no Commercio, a installação do Congresso, sob a presidencia do Padre Mathias Freire.

Aberta a sessão, foi ouvido o hymno esperantista executado pela banda de musica da Fortaleza de Santa Cruz.

Em seguida, saudaram, em Esperanto, o Congresso os representantes das seguintes associações e grupos esperantistas: Brazila Ligo Esperantista, Norda Matena Stelo (Pará), S. Esp. Doktoro Baena (Pará), Esperanta Klubo de Aracajú, Uberaba Stelo, Esperanta Klubo de Florianopolis, Brazila Klubo Esperanto (Rio de Janeiro), Virina Klubo (Rio de Janeiro), Samideaniaro (Aracajú), Suda Stelaro (Campinas), Esperantista Klubo de Guaxupé, Shaka Grupo e Atheneu Instructivo Juvenil, de Madureira.

Fallaram por ultimo o Dr. E. Backheuser, representante official do Estado do Rio de Janeiro, e o representante do «Imparcial», que adherio ao Congresso.

Teve então a palavra o illustre homem de letras Dr. Leoncio Corrêa, Director da Imprensa Nacional, que fez uma bellissima conferencia sobre os progressos da lingua auxiliar e o fim nobre e humanitario visado pela campanha em prol do Esperanto.

Encerrada a sessão, o Padre Matias Freire agradeceo o comparecimento de todos os presentes, que tanto concorreram para o brilho, animação e cordialidade de que o mesmo se revestio.

Estiveram presentes á sessão os representantes dos Srs. Ministro da Viação, Ministro do Exterior, Ministro da Agricultura, Ministro do Interior, Cardeal Arcebispo do Rio de Janeiro, Commandante da Força Policial, Chefe de Policia e Secretario Geral do Estado do Rio.

Eis a relação dos representantes officiaes dos Estados: Engenheiro Alberto Couto Fernandes, Sub-Director dos Telegraphos, pelo Maranhão; professor Candido Jucá, pelo Ceará; Senador Dr. Tavares de Lyra, pelo Rio Grande do Norte; Padre Mathias Freire, presidente da Assembléa Estadoal, pela Parahyba; Dr. J. Britto, deputado estadoal, por Alagoas; Tenente Coronel Dr. Moreira Guimarães, deputado federal e presidente da Commissão Organisadora do Congresso, por Sergipe; Dr. E. Backheuser, deputado estadoal, pelo Rio de Janeiro; Dr. Antonio Carlos, deputado federal, por Minas Geraes; Dr. Carvalho Chaves, deputado federal, pelo Paraná e Dr. Fleury Curado, deputado federal, por Goyaz.

—No dia 12, ás 8 1/2 horas da noite, no salão da Bibliotheca Nacional, fez o Dr. Nuno Baena, 1º vice-presidente do Congresso, uma explendida conferencia, em Esperanto, illustrada com projecções luminosas, sobre os Congressos Universaes de Esperanto. Esteve concorridissima.

—No dia 13, á noite, teve logar a bellissima sessão cinematographica dedicada aos congressistas pela gentil directoria do Parque Fluminense. O festival correu com muita animação, sendo exhibido um *film* com o retrato do dr. L. L. Zamenhof, autor do Esperanto. No jardim do Parque tocou uma banda de musica da Força Policial.

—A directoria da Empreza do Caminho Areo do Pão de Assucar teve a gentileza de proporcionar aos congressistas uma bellissima excursão, que foi, incontestavelmente, o *clou* das festas do Congresso. Esta excursão foi levada a effeito no dia 14, domingo.

Em bondes especiaes, ornamentados com bandeiras esperantistas, tendo a frente a excellente banda de musica do Corpo de Bombeiros, dirigiram-se os congressistas á estação da Praia Vermelha, passando pela séde do «Virina

Klubo», afim de receber sua directoria, que se apresentou com o lindo estandarte do club.

Chegados á Praia Vermelha ás 11 1/2 começou a subida por turmas de 18 pessoas, entre adultos e creanças, tendo sido transportados cerca de 150 esperantistas.

Uma hora depois estava o alto do Pão de Assucar transformado em um paiz de esperantistas.

Organisou-se ahi uma sessão literaria em que tomaram parte diversos cavalheiros, senhoritas e alumnos do Collegio de N. S. da Conceição. Seguiram-se depois as danças, que estiveram animadissimas, o que, segundo diziam os empregados da Empreza, pela primeira vez se verificava naquelle local.

As 4 horas foi servido no alto da Urca o chá offerecido pelo Brazila Klubo «Esperanto» aos congressistas, regressando estes ás 5 horas.

—As 7 horas da noite realizou-se no Rotisserie Sportman o jantar commemorativo do congresso. Foi uma reunião cordialissima, como sempre succede com os jantares esperantistas. Ao *deserto* o Dr. Backheuser saudou o padre Mathias Freire, presidente do Congresso. Este agradeceu e brindou o Dr. Zamenhof.

—Realisou-se na noite de 15 a sessão solemne de encerramento do Congresso de Esperanto. O vasto salão da Associação dos Empregados no Commercio estava literalmente cheio, notando-se uma assistencia selecta calculada em cerca de 1.000 pessoas.

Deu inicio á festa a comedia do Dr. J. Keating—Cartões postaes—cujos papeis foram confiados ao Sr. E. Wanderley e graciosas alumnas do «Instituto Beltrão».

Seguiu se um bello concerto, cujo programma foi organisado pelo Sr. Quirino de Oliveira. Nelle tomaram parte as gentillissimas senhoras D.D. Nize Baptista, Beatrice ten Brink Sherrad, Rachel Simas e Angelina Tavolari e o Sr. Levy Costa. Foi cantada a «Marcha Internacional» pelas alumnas do «Instituto Beltrão».

Houve tambem uma parte literaria em que tomaram parte varios congressistas e alumnos do Collegio N. S. da Conceição.

Aberta a sessão, saudaram o Congresso o presidente do Brazila Esperantista Klubo, do Rio e o esperantista russo José Michulowich.

Em seguida o Dr. E. Backheuser fez uma brilhante allocução, mostrando os progressos que o Esperanto tem alcançado em todo o mundo civilisado e particularmente no Brazil, concluindo com uma vibrante e inspirada saudação ao genial autor do Esperanto, cujo busto se via proximo, sobre uma columna coberta com um estandarte esperantista e bellamente ornamentado com flores naturaes.

Antes da abertura e depois do encerramento da sessão fez-se ouvir o bello hymno esperantista executado pela banda de musica da fortaleza de Santa Cruz.

Durante o congresso realisaram-se tres sessões de trabalho, cujas discussões foram todas feitas em Esperanto, sendo tomadas as seguintes resoluções:

Approvar o relatorio e balanço apresentados pela Directoria da Brazila Ligo Esperantista, cujo mandato terminava e louvar a mesma directoria.

Approvar o novo Regulamento da B. L. E.

Reeleger a directoria da B. L. E., assim constituida: pres.—eng.º A. Couto Fernandes, vice-pres. — Dr. J. Keating; 1.º sec. — J. B. Mello e Souza; 2.º sec.—eng.º H. Motta Mendes e thes.—E. F. Tribouillet.

Exprimir seus applausos aos srs.—Dr. Venancio da Silva e engenheiros Tobias Leite, Couto Fernandes e Motta Mendes por terem publicado livros de propaganda do Esperanto e ao sr. Quirino de Oliveira pelas musicas de sua composição.

Exprimir seus agradecimentos a imprensa brasileira pelo appoio que tem prestado a propaganda da lingua auxiliar, a Sociedade de Geographia do Rio de Janeiro e a Associação dos Empregados no Commercio do Rio de Janeiro pelo valioso auxilio que ha alguns annos vêm prestando ao Esperanto.

Envidar-se esforços para que as revistas scientificas publiquem um resumo, em Esperanto, de seus principaes artigos.

Exprimir o seu pezar pelo fallecimento do padre Schleyer, autor do Volapük e dos srs. Dr. Baggi de Araujo, Augusto Ribeiro, Carlo Bourlet, Abade Richardson, Arno Howard e outros dedicados esperantistas.

Telegraphar ao Dr. Zamenhof, saudando-o pelo seu anniversario natalicio.

Telegraphar aos presidentes dos Estados de Sergipe, Rio de Janeiro e Parahyba, agradecendo o appoio prestado á causa esperantista.

Agradecer ao Dr. E. Backheuser os serviços prestados ao Esperanto e ao Brazil com a publicação do «Brazilio».

Designar os drs. E. Backheuser, Nuno Baena e Mello Souza representantes dos esperantistas brazileiros no 10.º Congresso Universal a realisar-se em Paris, em 1914, e o dr. José A. Boiteux no 1.º Congresso Pan-Americano Esperantista, que se reunirá em 1915, em São Francisco da California.

Continuar-se a propaganda iniciada pela B. L. E. pela remessa de informações sobre o movimento esperantista aos jornaes brazileiros.

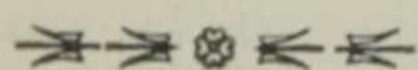
Escolher a cidade de Aracajú para séde do 6.° Congresso Brazileiro de Esperanto.

Exprimir os seus applausos á Commissão Organisadora do 5.° Congresso e á mesa que dirigio seus trabalhos.

Enviaram telegrammas de saudações ao Congresso o Senador Dr. Tavares de Lyra, Deputado Dr. Antonio Carlos, Dr. Raja Gabaglia, director do Collegio Pedro II, Dr. Arruda Beltrão, director do Instituto Beltrão, Dr. Fortunato Duarte, O Brazil Philatelico e muitos esperantistas residentes no Rio de Janeiro e nas seguintes localidades: Xapury (Acre), Belem, Maranhão, Fortaleza, Parahyba, Aracajú, São Paulo, Campinas, Santos, Jundiahy, Guaratinguetá, Juiz de Fóra, Teixeiras, Araxá, Guarakessaba, Florianopolis, Blumenau, Pelotas, Cuyabá e Curumbá.

O laureado artista gravador Adalberto Mattos offereceo á Commissão organisadora do 5.° Congresso uma expressiva plaquette representando: — o genio do progresso empunhando a bandeira da paz, galga os mares e divulga o Esperanto. Essa plaquette servio de modelo para a confecção de sellos e cartões postaes commemorativos.

Foi muito visitada a exposição de jornaes, revistas, cartões postaes e sellos esperantistas organisada pela Liga Esperantista no saguão do edificio da Associação dos Empregados no Commercio.

10° CONGRESSO UNIVERSAL DE ESPERANTO

Os esperantistas parisienses, que em 1910, pelo convite dirigido ao Congresso de Washington, assumiram o compromisso de receber os samideanos de todo o mundo no grande congresso universal a realizar-se no corrente anno, desde aquella data trabalham activamente para que o proximo «rendevuo» assuma as proporções de um verdadeiro acontecimento na historia do idioma internacional.

A grandeza extraordinaria da cidade-Luz, sua posição vantajosa no seio da civilisada Europa, seus innumeros attractivos, tudo, emfim, permitte prever que seja enorme a concurrencia do proximo congresso e brilhantissimas as festas e sessões deste. E é forçoso que tal succeda, para que se torne notavel a repercussão do congresso na bella capital franceza e portanto, em todo o mundo.

A acção decidida e energica dos samideanos parisienses já está produzindo os animadores resultados.

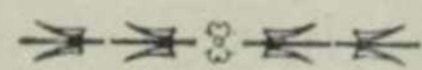
O «Comité Local d'Organization» embora certo de que a receita do congresso será mais que sufficiente para fazer face ás despezas, resolveu crear um fundo de garantia, para o qual em novembro de 1913 já havia mais de cento e sessenta subscriptores que concorrem com 46.500 francos.

Em taes condições não faltarão recursos ao Comité, que póde se entregar desassombradamente aos trabalhos de propaganda e á organisação de festas grandiosas.

Em todos os centros esperantistas do mundo reina o maior enthusiasmo pelo 10° Congresso Universal e a mais absoluta confiança no exito dessa grande reunião.

O «Comité Local d'Organization» (3, place Jussieu, Paris) presta todas as informações relativas ao Congresso, recebe quotas de adhesão e envia a quem solicitar as circulares já expedidas.

J. B. M. S.

NOVAJ GAZETOJ RICEVITAJ

LA VOĈO DE L'POPOLO. — Ĉiusemajna ĉina kaj Esperanta gazeto, pri ĉio, kio kondukas socian revolucion kaj progresigas universalan unuiĝon Redakcio kaj Administracio: *Sifo*, 41, Rua da Praia Grande, — MACAU. Jarabono: Sm 1.00.

MEKSIKA STELO. — Esperanta monata gazeto. Oficiala organo de la Okcidenta Esperantista Societo. Adreso: Guadalajara. Mex. Ap. 115. Jarabono. Sm 0,75.

INFORMA BULTENO. — Organo de la *Esperanta Fako*, starigita en la «Generala Korespondа Klubo». Aperas laŭbezone senpaga por la anoj. Red: Béla David — Universitato Kolozsvar — Hungarujo.

LA FAMILIO

(Lucio de Mendonça)

Kompatinda riĉul' — orfo post la naskiĝo,
Li ĉagrenojn suferis pro vana tediĝo —
Fine lin trosatigis vivado plezura
Kaj feliĉo foriris — Ho sorto terura!
Preferinda por li estus eble la morto,
Sen amikoj, sen hejmo, sen revoj, sen forto, —
Ĉio mankis al li! Ĉio estis motivo
Por ke prave li volus forkuri el vivo;
Se li mortos, ho ve! Eble ion pli belan
Li ekĝuos lasinte la mondon malhelan.

Kia nokto malhuma sur tero la vasta!
Kaj ĝi estos por li kiu mortos la lasta
Kiun vidas li nun tre malgaje en mondo.

«Ĉu vi aŭdas la bruon fortegan de ondo?
Certe vin ĝi alvokas. — Ho, iru sen timo
Kaj la vivon forlasu. Ne estos ja krimo;
Se vi aŭdi konsilojn prudentajn kuraĝos
Tie baldaŭ vi fine mortinte surnaĝos!»

Li foriris. En strato timeme irante,
Pri terura mortiĝo ankoraŭ pensante,
Li ekhaltis subite — sed kion li faras?
Kial apud dometo malriĉa li staras?
Tra fenestro la scenon internan li vidas:

Laborante je tablo, patrino jen sidas;
Apud ŝi, kiu kudras, du ĉarmaj filetoj
Gaje vidas bildaron sur kiu kapetoj
De l'petolaj infanoj ridemaj kliniĝas.
Tre proksima ĉambreto silenta vidiĝas
Kie patro laboras amema, bonkora;
Kaj l'avino maljuna, kun sento fervora,
Rigardante la nepojn, trankvile preĝadas.

Kia paco dolĉega ĉi-tie regadas!
Ho, serena vivad' en la hejm' familia!
— Rifuĝejo ĉiela en mond' komedia!
Nur karesoj kaj amo kreadas la ĝojon.
Rigardinte, la knabo... ekŝanĝis la vojon.

Esperantigis

J. B. MELLO E SOUZA.

IDEALO

(Ho! La vivo de l'penso estas vivo el lumo kaj eterna ĉarmo.)

... ili, la du animoj dunaskitaj, post ilia formado el la sama luma radio kaj la sama dia esenco, estis ĵetitaj sur la mondon, apartigitaj kaj fremdaj trairante tra diversa vojo kaj diversa fatalo, vivante, amante kaj suferante, laŭ la neeviteblaĵoj de l'homa envolvaĵo, en kiu ili enkorpiĝis.

Tiam, malproksimigitaj, nekonsciaj pri la simila primitiva deveno, ili deziregas kaj aspiras, en sia intima rifuĝejo, ion nedifineblan kaj neklarigeblan, kiel ian intiman deziron je neebla bono aŭ ian malviglan saŭdadon je nekonataj haltejoj ekvidataj en revo...

Ili sin serĉas tra l'spaco, kaj fine, la sama fatalo, kiu ilin tenadis apartigitaj kaj fremdaj, pli kaj pli alproksimigadas ilin... kvazaŭ vastega cirklo, kiu estis mallongiĝanta... igante sin malgranda... pli malgranda ankoraŭ... ĝis kiam ĝi iĝis kvazaŭ mallarĝa kaj premita cirklo de ĉirkaŭpreno...

Jen ili fine kontraŭe, la du kreitaĵoj...

Unu sola rigardo, unu sola rideto sufiĉas.

La du frataj animoj sin ekrekonas; ili kunfandiĝas kun la sama sento, la sama penso kaj la sama volo, kaj tuj, ili komencas intiman kaj misteran interparoladon. Ili rakontas, reciproke, ilian longedaŭran pilgrimon, dum kiu, apartigitaj kaj fremdaj ili sin amis ideale, serĉante sin en ĉia penso. — «Jen ci, fine!» ili sin diras unu la alian, «ci estas tiu, kiun mi serĉis tra la spaco! Venu, amatino mia, venu edzo mia! Ni iru, ambaŭ, en ideala ama leviĝo tra la purega ĉielbluaĵo, tien, trans la nubojn, trans la astrojn, en la zeniton de l'Universo, tien, kien ne alvenas la homa penso! Ni iru ambaŭ, kunigitaj, serĉi la Dion, kiu enpenetrigis en niajn animojn, la sanktan kaj puran amon; la Dion, kiu nin formis el unu sama luma radio, el unu sama dia esenco... kaj tie, trans la nuboj, trans la astroj, trans la troa kaj grandega amaso de la tuta Universo, kun ĝia ciklopa fortuzo el eterna vivo kaj morto eterna, en ĉiu el tiuj lumaj globoj, ĉiam turniĝantaj per mirinda simetra movo, tra la grizaj nebulozoj; tie, kien ne plu alvenas la homa penso, diri al la superega Dio plena je boneco kaj amo: — Ciaj leĝoj estas bone plenumitaj; Ci nin kreis, Ci nin malapartigas! Ni Cin amegas!»

Verkis

IRENE AMELIA SANTOS

FRAZARO

M — S-ro F., mi deziras aliĝi al Brazila Ligo Esperantista.

F — Tre plezure, sinjoro. La kotizaĵo estas kvin milrejsoj por unu jaro. Jen estas via kvitanco. Pardonu. Mi forgesis skribi vian plenan nomon. Diru ĝin al mi, se plaĉas.

M — Mia nomo estas M. V.

F — Jen! Mi esperas, ke vi ne forgesos propagandi la neceson, por nia afero, de aliĝoj al B. L. E.

M — Tion mi faros. Trankviliĝu pri mia fervoro esperantista.

— Sr. F., desejo adherir á Brazila Ligo Esperantista.

— Com muito gosto, senhor. A contribuição é de 5$000 por um anno. Ahi tem o seu recibo. Desculpe. Esqueci escrever o seu nome por inteiro. Faça o favor dizer-m'o.

— Meu nome é M. V.

— Ahi tem! Espero que não se esqueça de fazer a propaganda da necessidade, para a nossa causa, de adhesões á B. L. E.

— Isso farei. Descance no meu fervor de esperantista.

N. B.

Brazila Gazetaro kaj Esperanto

Pli kaj pli la brazila gazetaro interesiĝas pri Esperanto kaj ĝia movado. Tion pruvas la suba listo de la de ni ricevitaj brazilaj gazetoj kaj revuoj, kiuj dum la monatoj Junio, Julio, Aŭgusto kaj Septembro publikigis artikolojn kaj informojn pri Esperanto:

Maranhão. — *O Norte* (Barra do Corda).

Ceará. — *A Estrella* (Aracaty).

Parahyba. — *O Norte* (Parahyba).

Pernambuco. — *Gazeta de Pesqueira* (Pesqueira).

Alagôas. — *Commentario* kaj *O Mercurio* (Maceió).

Sergipe. — *Diario da Manhã* (Aracajú), *A Razão* (Estancia).

Bahia. — *Diario de Noticias, O Correio, A Tarde* kaj *O Estado* (S. Salvador), *A Nuvem* (Alagoinhas), *O Conservador* (Nazareth).

E. Santo. — *A Cruzada, A Tribuna,* (Victoria), *Muquyense* (S. João do Muquy).

Stato Rio. — *O Itaborahyense* (Itaborahy), *A Sapucaia,* (Sapucaia), *Aurora* (Valença), *O Estado do Rio* (Parahyba do Sul), *Ribeironense* (S. José do Ribeirão).

S. Paulo. — *Verdade e Luz* (S. Paulo), *A Tribuna* (Santos), *O Clarim* (Mattão), *O Pirapetinga* (Pirapetinga), *O Municipio* (Mogy-guassú).

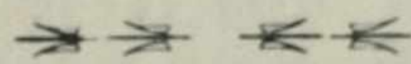
Paraná. — *Diario do Commercio* (Paranaguá).

S. Catharina. — *O Dia* kaj *Folha do Commercio* (Florianopolis), *O Municipio* (S. Francisco Sul), *O Catharinense* (S. Bento), *O Astro* (S. José), *Novidades* (Itajahy), *O Fiscal* (Tubarão).

Rio Grande do Sul. — *A Eternidade* (P. Alegre), *O Brazil Philatelico* (Cachoeira), *Correio da Fronteira* (D. Pedrito), *O Promotor* (Cruz Alta), *O Ijuheuse* (Ijuhy), *O Municipio* (Caçapava), *Diario Popular* (Pelotas), *O Rosariense* (Rosario), *O Popular* (Passo Fundo).

Mlnas Geraes. — *Correio de Araxá* (Araxá), *O Lynce* (Bemfica), *O Guaxupé* (Guaxupé), *Gazeta de Minas* (Oliveira), *Lagôa Santa* (Lagôa Santa), *Luz e Amor* (Rio Branco), *A Alavanca* (Santa Maria), *Mucury* (Theophilo Ottoni), *Gazeta de Viçosa* (Viçosa).

Rio de Janeiro. — *O Imparcial, O Paiz, A Noite, Jornal do Commercio, Correio da Manhã, A Epoca, Jornal do Brazil, Gazeta de Noticias, Folha do Dia, A Noticia, O Seculo, Folha do Povo, Portugal Moderno, Gazeta Suburbana, Gazeta da Tarde, Medicina Militar, Semana Medica, O Brasil Medico, Alvorada, O Reformador, A União Social, O Albôr, Leitura para Todos, Mar e Terra.*

Esperanto-praktika

La Federacio de la Bruselaj grupoj esperantistaj sciigas, ke la «Senpaga informoficejo» starigita sub la patronado de la komunuma administracio el Bruselo, kaj lokata 19, passage du Nord, — estas sub la dispono de ĉiuj gesamideanoj kiuj vizitante la belan, interesplenan belgan ĉefurbon, — deziras ian ajn informon (adresoj por loĝado, pensiono, vidindaĵoj, k. t. p.).

KRONIKO

Acre. — Ni legis en «O Paladino», ĵurnalo de *Xapury*, tre malproksima urbo interne de nia lando, artikolon kaj poezion en Esperanto dediĉatan de s-ro F. Conde al la tieaj esperantistoj. En tiu urbo loĝas s-ro Antonio Meira, abonanto de nia revuo.

Maranhão. — En *Barra do Corda* s-ro João Quadros publikigis belan longan artikolon *en Esperanto* sur la unua kolono de «O Norte». Tiu artikolo estas skribita post tritaga lernado de Esperanto, farita pere de cirkulero kaj ŝlosilo, kiujn Brazila Ligo sendis al ĉiuj ĵurnaloj en Brazilio: tio pruvas, ankoraŭ unu fojon, ke nia lingvo povas esti facile rapide lernata de inteligenta persono dum malmultaj tagoj. Sekvinda ekzemplo!

Ceará. — Jam revenis al *Fortaleza* S-ro Democrito Rocha. Li kaj S-ro Moacyr Caminha malfermis kursojn de Esperanto, kiuj estas bone vizitataj.

Sergipe. — E letero de d-ro Alcebiades Corrêa Paes, prezidanto de Esperanta Klubo de Aracajú ni elprenas la jenon:

***«En *Larangeiras* nia fervorega samideanino, f-ino Cecilia Curvello, instruas 15 knabinojn. En *Aracaju'* mi instruas ĉe nia klubejo, ĉe «Collegio Salesiano» kaj «Gremio Escolar»; Sebastião Albuquerque gvidas du kursojn: ĉe «Atheneu Sergipense» kaj «Collegio Tobias Barreto»; kaj f-ino Sylvia de Oliveira Ribeiro instruas ĉe «Collegio Senhora Sant'Anna». El tio ĉi oni vidas ke en *Aracaju'* okazas nun kvin kursoj de Esperanto. Bedaŭrinde ne estis eble efektivigi nunjare internacian instruadon ĉe Normala Lernejo, kio estis okazigita de malbona divido de tempo, sed ni esperas ke la proksiman jaron ĉio prosperos kaj sukcesos. Mi forgesis diri al vi ke en «Atheneu» mi devigas miajn lernantojn traduki en la anglan lingvon anekdotojn kaj plej interesajn historiojn el la *Unua Legolibro de Kabe*. En la nuna momento mi zorgas pri starigo de domo por la funkciado de nia grupo: jam 900 spesmilojn ni elspezis por la akiro de tiucela loko. Restas starigi la konstruaĵon, en kio ni havas la esperon esti helpataj de la ŝtata registaro. Ni ankaŭ aspiras subvencion de la centra registaro: tiucele ni baldaŭ komencos agi. En la jara raporto de direktoro de la Publika Biblioteko de l' Ŝtato li sciigas la Registaron pri la ricevo de multaj ĵurnaloj kaj revuoj konsekvence de cirkulero sendita al esperanta gazetaro".

Bahia. — Serio de propagandaj artikoloj aperis en la gazeto «Conservador» de *Nazareth*, kies redaktoro, S-ro Anizio Melhor, estas esperantisto.

S-ro Carlos Cunha daŭrigas propagandi nian lingvon en *Alagoinhas*.

Stato Rio. — En «English Pension» de *Nictheroy* okazis la tagmanĝo dediĉita de esperantistoj al d-ro Horacio Magalhães, ĝenerala sekretario de Ŝtato Rio, kiel homaĝo pro la sankcio de leĝo faciliganta la uzadon tiean de nia lingvo. En tiu tagmanĝo partoprenis tri fremdaj samideanoj kaj okaze de l' deserto, je la ĉampano, d-ro Venancio da Silva salutis la homaĝiton. Okazis ankaŭ paroladoj de d-ro Horacio Magalhães dankante kaj poste de d-ro Everardo Backheuser al d-ro Oliveira Botelho, prezidanto de l' Ŝtato kaj al d-ro Zamenhof. Ĉiuj ĵurnaloj de Nictheroy kaj de Rio de Janeiro parolis pri tio.

— Komisiono konsistanta el s-roj d-roj A. Couto Fernandes, Venancio da Silva kaj José A. Boiteux iris al la Prezidanto de l'Ŝtato lin danki pro la sankcio de tiu leĝo. Dum la interparolado li sin montris tre simpatia al nia lingvo.

Rio de Janeiro. — La gazetoj «O Jornal Baptista» kaj «A Mocidade» publikigis artikolon en Esperanto de s-ro Gustavo A. Menezes sub titolo *la Savo de l' homo*.

— Sub titolo «fruktodona propagando» publikigis «A Noite» bonan artikolon pri nia movado kaj pri la servoj faritaj de Esperanto el la diskonigo de Brazilio tra la mondo.

— De Parizo nia klera samideano Medeiros e Albuquerque skribis belan artikolon pri nia movado, publikitan en «A Noticia».

— S-ro Carlos Vellozo, instruanto de Esperanto ĉe Asocio de Kristanoj Junuloj, ricevis de siaj lernantoj kaj de l'anoj de Brazila Esperantista Klubo belan elmontron de danko kaj simpatio, konsistantan el festo al li dediĉita.

— S-ro João Lucas, poŝta oficisto, publikigis en «O Mensageiro Postal» longan artikolon per kiu li konsilas siajn kolegojn lerni nian lingvon.

— En Instituto Beltrão, laŭ ĝia programo por lernado, okazis je la 19-a de Oktobro malfermo de kurso, sekvata de 28 lernantinoj. La kurso estas gvidata de la direktoro, d-ro Arruda Beltrão.

— La 6-an de Decembro okazis ekzameno de lernantinoj de «Collegio Sul Americano» sub la prezido de la klera latinisto

d-ro Mendes de Aguiar. Ricevis la ateston pri lernado f-inoj Rosaria Conde, Odette Young, Vera Miranda Ribeiro kaj Stella Lavrador. Post la ekzameno f-ino Vera Miranda faris tre belan dankan paroladon al la profesoro de tiu kurso, d-ro A. Couto Fernandes, ĉe nomo de siaj kolegino], kiuj ĵetis sur lin grandan kvanton da rozaj folioj.

— Je le 7-a de Decembro okazis ĉe f-ino Julia Fernandes la monata kunveno de Virina Klubo. Kiel ĉiam oni aŭdis paroladojn, deklamojn, kantojn, k. c.

São Paulo. — La ĵurnalo «A Platéa» malfermis kurson per siaj kolonoj aperantan dufoje ĉiusemajne. — En *Santos* «A Tribuna» malfermis esperantan fakon. sub direktado de s-ro Zozimo Lima.

En *Jundiahy*, s-ro J. B. Figueiredo, sekretario de gazeto, intencas fondi grupon de propagando.

Paraná. — La malnova fervora samideano s-ro Costa Pinto, el *Superaguy*, dissendis cirkuleron pri la kvina brazila kongreso al ĉiuj ĵurnaloj de lia Ŝtato. Dankon!

Santa Catharina. — Serion de artikoloj por Esperanto publikigis en «Jornal do Commercio» de *Florianopolis* nia samideano de *Araranguá* s-ro Abilio Gomes.

— S-ro Irineu Livramento presigis kaj disdonis cirkuleron pri la kvina kongreso brazila de Esperanto; preskaŭ ĉiuj tieaj ĵurnaloj ĝin publikigis. Li nun estas en Blumenau, kie li faras viglan propagandon.

Rio Grande do Sul. — S-ro José P. Franz malfermis en *Pelotas* kurson en la sidejo de Laborista Ligo; dank'al liaj klopodoj la teozofia societo «Dharmah» alprenis Esperanton por ĝia tuta korespondado kun fremdaj landoj.

— F-ino Antoninha Barum daŭrigas instrui Esperanton ĉe «Gymnasio Pelotense»

— En «Externato Pelotense» okaze de l'festoj por fermo de l'kursoj, oni kantis la *internacian marŝon*, propagandilon de nia samideano E. Wanderley.

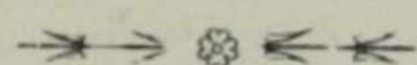
Minas Geraes. — «Alavanca», ĵurnalo de *Santa Maria* publikigis propagandan artikolon de s-ro José Tosta pri «la praktikado de frateco».

— Okaze de nia kvina kongreso s-ro Lucas Rogerio aperigis belan artikolon pri Esperanto en «Diario Mercantil» de *Juiz de Fóra*.

La 31an de Oktobro lasta fondiĝis en *Guaxupé* «Esperantista Klubo», kiu aliĝis al B. L. E. kaj U. E. A. Jen estas ĝia unua estraro: Prez. D-ro Toledo de Loyola; sek. profesoro Dolor de Carvalho; kas. S-ro Narciso de Almeida Santos. Bonan sukceson!

Matto Grosso. — Estas nun en *Corumbá* nia samideano Gustavo de Menezes, kiu intencas tie fondi grupon. Ni esperas ke li estos helpata de s-ro Lindolpho Cuyabano, tiea delegito de nia kvina kongreso.

M. M.

PORTUGALUJO

Lisboa, — S-ro Rudolf Horner veninte el Berno, faris paroladon pri la 9a Kongreso en la Kristana Unuiĝo kaj tuj poste malfermis senpagan kurson. La grava ĉiutaga gazeto «Diario de Noticias» publikigis belan raporton pri la parolado.

Caldas da Rainha. — Dank' al klopodoj de S-ro Pires Machado la gazeto Rio-Maiorense publikigis diversajn propagandajn artikolojn kaj faras al siaj legantoj kurson de Esperanto, sub la gvido de S-ro F. Santos.

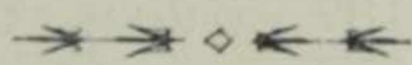
Coimbra. — S-ro Eugenio Elyseu delegito de U. E. A. organizis ekspozicion de poŝtkartoj kaj gazetoj, kiu estis multe vizitata.

Porto, — S-ro Proença malfermis tri novajn kursojn.

La 7am Septembro efektiviĝis en Guifoês (Matosinhos) bela festeto organizita de kelkaj anoj de l'Grupo de Porto.

S-ro J. Augusto Alves, posedanto de *Agencia de Publicidade*, presigis kaj gluigis sur diversajn stratmurojn 50 grandajn afiŝojn por propagandi Esperanton.

(El *"Portugala Revuo"*)

O ESPERANTO NO ESTRANGEIRO

Inglaterra. — Appareceu a 2a edição do «Novo Testamento», editado pela Sociedade Biblica Britanica de Londres. — O chefe de policia de Edimburgo distribuiu a seus empregados 650 manuaes de Esperanto. — Durante o 17o Congresso Internacional de Medicina a commissão organisadora poz o laboratorio de geologia á disposição da Associação Universal de Medicos Esperantistas (T. E. K. A.).

Suecia. — O Sr. Helsing abrio um curso em uma escola popular de Gefle. E' a primeira vez que o Esperanto é ensinado em uma escola da Suecia.

França. — De 1890 a 1913 o «Turing Klub» francez deu 10.000 francos de auxilio aos grupo

e cursos organisados pela Associação Polytechnica de Paris. Existem actualmente nesta cidade 12 cursos semanaes sob o patrocinio dessa importante associação. A Camara Municipal de *Sotteville-lès-Rouen* deu o nome de Zamenhof a uma das ruas da cidade. A respectiva placa será solemnemente collocada em 1914 por occasião do 7º Congresso dos grupos normandos. Em *Limoges* já existe uma rua com esse nome. — Para o 10º Congresso Universal de Esperanto, que terá lugar em Paris, em 1914, creou-se um fundo de garantia por meio de acções de 100 francos. Os esperantistas francezes já subscreveram 46.500 francos! — Realisar-se-á em Londres, antes ou depois do 10º Congresso Universal, o 5º Congresso Internacional dos Esperantistas catholicos.

Belgica. — A federação dos grupos de Antuerpia abrio 5 cursos de Esperanto. A Camara Municipal cedeu gratuitamente salas para o seu funccionamento e approvou uma subvenção de 600 francos. A Camara de Borgerouth subvencciona o grupo local. — A semana internacional esperantista, organisada pela Liga Esperantista Belga, por occasião da Exposição Internacional de Gand obteve um successo extraordinario. Nelle tomaram parte cerca de 500 samideanos.

Hollanda. — Fundou-se a «Ligo de Nederlandaj Fervojistoj», cujo fim é propagar o Esperanto entre os empregados ferro-viarios hollandezes. — Realisou-se em Haya o 1º Congresso dos Esperantistas hollandezes. — Durante o congresso internacional de vegetaristas dois congressistas fallaram em Esperanto. — O director dos Correios da Hollanda permittio que os empregados approvados em exame de Esperanto trouxessem sobre o uniforme o distinctivo esperantista.

Allemanha. — Realisou-se em Stuttgart o 8º Congresso dos esperantistas allemãs. Compareceram cerca de 200 socios do Germana Esperantista Asocio e 30 estrangeiros. Essa importante associação conta actualmente 187 grupos filiados com 4.700 socios.

Hungria. — Abriram-se cursos na Escola Potechnica e na Universidade Real de Budapest. — Realisou-se em *Miskolc* uma festa de propaganda, cujo resultado immediato foi a abertura de um curso no qual inscreveram-se 80 alumnos. — Fundou-se em *Seged* o «Komerca Esperanta Instituto», que presta informações sobre o commercio hungaro e encarrega-se da distribuição de prospectos em Esperanto.

China. — Appareceo em *Cantão* uma revista socialista escripta em Esperanto e chinez, denominada «La Vocho de l'Popolo».

Japão. — Em *Yokoska* o Sr. K. Ossaka, secretario da sociedade local, dirige 13 cursos de Esperanto! Essa sociedade teve a sua segunda assembléa em 7 de Setembro ultimo. — Appareceo na *Ilha Formosa* um jornal denominado «Esperanta Libreto» editado e distribuido gratuitamente pelo Sr. Kradama Shiro.

Tunisia. — Alguns marinheiros conseguiram crear um curso de Esperanto graças a amabilidade dos officiaes e principalmente do capitão Cabon, que lhes arranjou uma sala, onde elles se reunem e estudam a nossa cara lingua.

Estados Unidos. — Os esperantistas de S. Francisco da California preparam-se para o 1º Congresso Pan-Americano Esperantista que ahi se reunirá em 1915 por occasião da grande exposição universal.

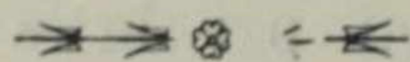
Mexico. — Reappareceo o «Meksika Stelo», orgão official da «Okcidenta Esperantista Societo».

Uruguay. — Estão funccionando regularmente diversos cursos, com um total de 80 alumnos. O movimento esperantista, que tinha adormecido, toma nova força e vigor.

R. Argentina. — No dia 1º de Outubro fundou-se o «Centra Esperantista de Buenos Aires», cuja séde é a rua San Juan 782. Foram eleitos presidente o Sr. F. H. Ruprecht e secretario para o exterior o Sr. A. Villafranco.

Perú. — A Faculdade de Sciencias da Universidade de São Marcos de Lima acceitou por unanimidade como membro honorario, o Dr. L. Zamenhof. A proposta foi apresentada pelo Dr. Frederico Villareal decano da Universidade e fervoroso esperantista.

A. C. F.

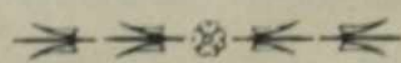

Korespondado

Voitsberg. Steiermark — Aŭstrujo. — S-ro OTMAR RUSSHEIM, farmaciisto, deziras interŝanĝi vere belegajn vidajkartojn kun la tuta mondo. Poŝtmarkojn ĉiam bildflanke. Rapide respondos.

Fritz Günther, komercisto, *Braŭnschweig. Mad. Weg* 142 *Germanujo* — deziras korespondi esperante per leteroj aŭ poŝtkartoj kun brazilaj samideanoj.

La saksa **Esperanto — Instituto,** *Leipzig. Dolzstrasse* 1. Germanujo, treege dankas al ĉiuj gesamideanoj por la alsendo de ĉiuspecaj reklamafiŝoj.

LIVROS

Na séde do Brazila Klubo, á Praça 15 de Novembro n. 2, 2° andar, encontram-se á venda os seguintes livros :

Brazilio. Parolado de Sro. E. Backheuser.......................... 1$000

Methodo theorico e pratico do esperanto por Honorio Rivereto .... 1$000

Lina, comedia, por Pedro A. Coutinho .... 1$000

Esperanto. Conferencia do Dr. Antonio C. de Arruda Beltrão.......... $500

Karlo, facila legolibro, de Privat.. $500

Parizina, poema de Byron, esperantigita de Dr. Venancio da Silva ...... 1$000

Chaves de Esperanto............ $050

Curso Elementar de Esperanto, por M. Mendes e C. Fernandes.......... 1$500

Ha tambem cartões postaes de propaganda, pelo preço de 50 rs. cada um, ou 600 rs. a duzia.

Livros em Esperanto

Acham-se á venda na Livraria Jacintho Silva, á rua Rodrigo Silva n. 7, na Livraria Alves, á rua do Ouvidor, 166 e na Livraria Gomes Pereira, r. Ouvidor, 91, diversos livros em Esperanto.